

ששי עד צוח יי את משה
שביעי עד סוף הסדרא
ומפטירין בתרי עשר בהושע בסי' (א') [ב'], והיה
מספר, עד וידעת את יי.

נשא

כהן עד איתמר בן אהרן הכהן¹⁰⁸
לוי עד אשר צוח יי את משה
שלישי עד לו יהיה¹⁰⁹
רביעי עד ואני אברכם¹¹⁰. קורין לרב¹¹¹. החזן
מגביה כשקורא יברכך עד סוף הפרשה¹¹²
חמשי עד שלומיאל בן צורי שדי
ששי עד אחיעזר בן עמי שדי
שביעי עד סוף הסדרא
ומפטירין בשופטי' בסי' י"ג, ויהי איש אחד, עד
ובין אשתאול.

אוצר החכמה

בהעלותך

0134567890

כהן עד והיו לי הלויים
לוי עד ללויים במשמרותם
שלישי עד ולאזרח הארץ
רביעי עד אני יי אלדיכם
חמשי עד אלפי ישראל¹¹³
ששי עד רוחו עליהם¹¹⁴
שביעי עד סוף הסדרא
ומפטירין בזכרי' בסי' ב', רני ושמחי, עד חן חן
לה. (צ"א, ע"ב)

108. וכן בפפד"מ. על כך נאמר בדברי קהלת, עמ' 445: "פה סוף פרשה בפ"פ... והטעם, כדי להבדיל בין מעשה הפקידה שבפסוק ויפקד, ובין הצווי שבראש הסדר עד הנה".
109. לפי תק"ס, עד ואני אברכם, וכן בנוהג כצאן יוסף.
110. לפי תק"ס, עד בן עמינדב, וכן בנוהג כצאן יוסף.
111. עליה זו נמכרת בפפד"מ ופיורדא. ועי' לעיל סי' ל"ה הע' 19.
112. וכן בפפד"מ (עד "שלום").
113. לפי תקון סופרים הישן, עד רוחו עליהם. ורבו המנהגים בהפסקה זו.
114. לפי תק"ס, עד פני האדמה.

שלח לך

החלק

[בחול]

כהן עד בני ישראל המה
לוי עד להושע בן נון יהושע
ישראל עד בכורי ענבים.

כהן עד ימי בכורי ענבים
לוי עד כי יכול נוכל לה¹¹⁵
שלישי עד אל כל בני ישראל¹¹⁶
רביעי עד סלחתי כדברך¹¹⁷
חמישי עד ולגר הגר אתכם
ששי עד כי לכל העם בשגנה
שביעי עד סוף הסדרא
ומפטירין ביהושע בסי' ב', וישלח יהושע, עד
נמוגו יושבי הארץ (לפנינו) [מפנינו].

אוצר החכמה

קרח

[בחול]

כהן עד קהל יי
לוי עד בני לוי
ישראל עד גם השתרר.

כהן עד גם השתרר
לוי עד אל כל העדה
שלישי עד ביד משה לו¹¹⁸
רביעי עד והמגפה נעצרה
חמישי עד ויקחו איש מטהו
ששי עד בתוך בני ישראל
שביעי עד סוף הסדרא
ומפטירין בשמואל א' בסי' י"א, ויאמר שמואל, עד
אתכם לו לעם.

אוצר החכמה

חקת

[בחול]

כהן עד שרפת הפרה
לוי עד לחקת עולם¹¹⁹
ישראל עד חיים אל כלי.

כהן עד חיים אל כלי
לוי עד וירא כבוד יי אלהם
שלישי עד ותשת העדה ובעירם¹²⁰
רביעי עד ויט ישראל מעלין¹²¹
חמישי עד נחש הנחשת וחי¹²²
ששי עד על פני הישימון
שביעי עד סוף הסדרא

115. וכן בשאר קהילות אשכנז.

116. וכן בפירודא.

117. בברלין מסיים כאן שלישי. בפפד"מ, מגנצא

ופירודא קורא שלישי עד סוף הפסוק הבא.

118. וכן בפפד"מ ופירודא.

119. וכן בפפד"מ. ועי' דברי קהלת, עמ' 148.

120. לפי תק"ס, עד ויט ישראל מעליו.

121. לפי תק"ס, עד הנחשת וחי.

122. לפי תק"ס, עד ואתנה להם מים.

ומפטרין בשופטי' בסי' י"א, ויפתח הגלעדי, עד
מפני בני ישראל. (צ"ב, ע"א)

בלק

כהן עד כי ברוך הוא
לוי עד אותו תעשה
שלישי עד אותו תדבר¹²³
רביעי עד ותהי אחריתי כמוהו¹²⁴
חמישי עד רוח אלדי¹²⁵
ששי עד עושה חיל¹²⁶
שביעי עד סוף הסדרא
ומפטרין במיכה סי' ה', והיה שארית יעקב, עד
והצנע לכת עם אלדיך.

חקת ובלק כשהן מחוברי'

כהן עד חיים אל כלי, הנ"ל¹²⁷
לוי עד ויט ישראל מעליו¹²⁸, רביעי הנ"ל
שלישי עד על פני הישימון¹²⁹, ששי הנ"ל
רביעי עד כי ברוך הוא, כהן בבלק הנ"ל
חמישי עד ותהי אחריתי כמוהו¹³⁰, רביעי בבלק הנ"ל
ששי עד וישראל עושה חיל¹³¹
שביעי עד סוף הסדרא
ומפטרין במיכה סי' ה', והיה שארית, הפטרת
בלק הנ"ל.

פנחס

כהן עד היוצאי' מארץ מצרים
לוי עד שבע מאות ושלושים

123. לפי תקון הסופרים הישן, עד עם שרי בלק.	128. לפי רי"ל קירכום, עד העדה ובעירם.
124. וכן בפירודא. ובתק"ס — כבחומשים.	129. שם, עד הנחשת וחי, וכן בפירודא.
125. וכן במגנצא. לפי תק"ס, עד ותרועת מלך בו, וכן בפירודא.	130. לפי תק"ס, עד עם שרי בלק. לפי רי"ל קירכום, עד רוח אלדים.
126. וכן בפירודא ומגנצא.	131. לפי תק"ס, עד ותרועת מלך בו.
127. עי' לעיל הע' 60.	

שלישי עד משפטן לפני יי¹³²

רביעי עד דבר יי ביד משה

חמישי עד יעשה ונסכו¹³³

שישי עד כמשפטם לריח ניחוח אשה ליי¹³⁴.

שביעי עד סוף הסדרא

ומפטירין בירמי' בסי' א', דברי ירמי', עד תבא

אליהם נאם יי. ובשנת ה"ש או ה"ח מעוברת, שאז

קורין פנחס קודם י"ז בתמוז, מפטירין במלכים א'

בסי' י"ט, ויד יי, עד אחרי אלי' וישרתהו. (צ"ב, ע"ב)

לוי עד במדין הוא

ישראל עד מארץ מצרים.

מטות

כהן עד בנעוריה בית אביה

לוי עד על ירדן ירחו

שלישי עד הכהן כאשר צוה יי את משה¹³⁵

רביעי עד כאשר צוה יי את משה¹³⁵

חמישי עד לפני יי

שישי עד הירדן מזרחה

שביעי עד סוף הסדרא

ומפטירין בירמי' בסי' א', דברי ירמי', הפטרת

פנחס הנ"ל.

[בחול]

כהן עד בבית אביה בנעוריה¹³⁵

לוי עד ויי יסלח לה¹³⁵

ישראל עד בנעוריה בית אביה.

מסעי

כהן עד תמרים ויחנו שם¹³⁷

לוי עד בערבות מואב

שלישי עד קדמה מזרחה

רביעי עד בארץ כנען

חמישי עד מעריו ללויים

שישי עד שוכן בתוך בני ישראל'

שביעי עד סוף הסדרא, קורין לרב¹³⁸

ומפטירין בירמי' בסי' ב', שמעו דבר ה', עד אלוף

נעורי אתה.

[בחול]

כהן עד לעיני כל מצרים

לוי עד בקצה המדבר

ישראל עד תמרים ויחנו שם.

במנחה בשבת ובב' וה' דהיינו

כשקורין שלשה אין מסיימין ויחנו

שם כי צריכין להוסיף עוד פסוק

אחר ויסעו מאלים ויחנו על ים

סוף¹³⁶ כדי להשלים הפרשה עם

136. עי' לעיל סי' קי"ח בהגהה. וראה נוהג כצאן

יוסף, עמ' רמה; דברי קהלת, עמ' 104.

137. וכן בפירודא והמנהג הישן בפפד"מ.

138. עי' לעיל פ' ויחי.

132. לפי תק"ס, עד צוה ה' את משה.

133. לפי תק"ס, עד לא תעשו.

134. הפסקה זו מיוחדת לוורמיישא.

135. ואצל רי"ל קירכום — כבחומשים.

עשרה פסוקי'. כן הורה הגאון הרב
מוהר"ר שמשון בשנת תכ"ג וכן
נוהגין בק"ק ורנקבורט.

אוצר החכמה

מטות ומסעי כשהן מחוברי

כהן עד בנעוריה בית אביה, כנ"ל¹³⁹
לוי עד לפני יי, חמשי הנ"ל
שלישי עד הירדן מזרחה, ששי הנ"ל
רביעי עד ויחנו שם¹⁴⁰, כהן במסעי
חמשי עד בארץ כנען¹³⁵, [חמשי] [רביעי] במסעי
ששי עד בני ישראל, ששי במסעי
שביעי עד סוף הסדרא. קורין לרב. חזק¹³⁸.
ומפטירין בירמי' בסי' ב', שמעו, הפטרת מסעי
הנ"ל. (צ"ג, ע"א)

דברים

כהן עד כאשר דבר לכם¹⁴¹
לוי עד ואל תחת
שלישי עד ינחילנה את ישראל
רביעי עד ימים רבי'
חמשי עד כיום הזה
ששי עד הפסגה מזרחה¹⁴⁰
שביעי עד סוף הסדרא
ומפטירין בישעי' בסי' א', חזון ישעי', עד ושביה
בצדקה, בניגון ט' באב, עד לכן, ואז שותק
המפטיר, והקהל אומר' אותה מלכן ואילך, עד
ושביה בצדקה, בניגון הפטרה של כל שבת
ושבת, ואח"כ אומר אותה המפטיר גם כן¹⁴².

ואתחנן

כהן עד חיים כלכם היום
לוי עד בכל לבבך ובכל נפשך¹³⁴

[בחול]

כהן עד הזה והלבנון

141. וכן בפפד"מ, וכך בהרכה חומשים.

142. וכן מנהג פפד"מ.

139. ע"י לעיל הע' 60.

140. וכן בפירודא.

לוי עד חיים כלכם היום
ישראל עד לפניכם היום.

שלישי עד נותן לך כל הימים¹³⁴
רביעי עד וכל אשר לרעך. קורין לרב
על מנהג דברות בפ' יתרו
חמשי עד ביתך ובשעריך¹⁴²
ששי עד כאשר צונו
שביעי עד סוף הסדרא
ומפטירין בישעי' בסי' מ', נחמו נחמו, עד איש לא
נעדר.

אוצר החכמה

עקב

[בחול]
כהן עד גדול ונורא
לוי עד יחיה האדם
ישראל עד אשר נתן לך.

כהן עד יחיה האדם¹⁴²
לוי עד כיום הזה¹⁴³
שלישי עד ובזרעך הנטויה
רביעי עד לתת להם¹⁴⁴
חמשי עד ככוכבי השמים לרוב¹⁴⁵
ששי עד זבת חלב ודבש¹⁴⁵
שביעי עד סוף הסדרא
ומפטירין בישעי' בסי' מ"ט, ותאמר ציון, עד וקול
זמרה. (צ"ג, ע"ב)

ראה

[בחול]
כהן עד וישבתם בטח
לוי עד וישבתם בה
לוי עד ובאת שמה
ישראל עד וישבתם בטח.

כהן עד וישבתם בטח
לוי עד הטוב והישר בעיני יי אלדיך
שלישי עד לעשות הישר בעיני יי אלדיך
רביעי עד בחלב אמו
חמשי עד מעשה ידך אשר תעשה
ששי עד ובכל אשר תעשה
שביעי עד סוף הסדרא
ומפטירין בישעי' בסי' נ"ד, עני' סוערה, עד כי
פארך.

144. לפי תק"ס, עד ובזרעך הנטויה.
145. וכן ביתר קהילות אשכנז (כולל ברלין), וכן
נדפס בהרבה חומשים.

143. וכן בפירודא. ולפי תקון סופרים הישן
דוורמיישא, עד אשר נתן לך, ואילו שלישי קורא
עד פה.

שופטים

[בחול]

כהן עד אשר תעשה לך¹⁴⁶
 לוי עד ובערת הרע מקרבך¹⁴⁷
 ישראל עד ולא יזידון עוד.

¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸

כהן עד ולא יזידון עוד
 לוי עד בקרב ישראל
 שלישי עד כל הימים
 רביעי עד עם יי אלדיך
 חמשי עד וטוב לך
 ששי עד בראש העם
 שביעי עד סוף הסדרה
 ומפטירין בישעי' בסי' נ"א, אנכי אנכי, עד אלדי
 ישראל.

כי תצא

[בחול]

כהן עד אשר עיניתה
 לוי עד לו משפט הבכורה
 ישראל עד ישמעו ויראו.

כהן עד ישמעו ויראו
 לוי עד והארכת ימים
 שלישי עד ימיך לעולם
 רביעי עד שמה לרשתה
 חמשי עד לפני יי אלדיך
 ששי עד בכל מעשה ידיך
 שביעי עד סוף הסדרה
 ומפטירין בישעי' בסי' נ"ד, רני עקרה, עד אמר
 מרחמך יי. (צ"ד, ע"א)

כי תבא

[בחול]

כהן עד לתת לנו
 לוי עד אשר בקרבך
 ישראל עד זבת חלב ודבש.

כהן עד והגר אשר בקרבך
 לוי עד זבת חלב ודבש
 שלישי עד כאשר דבר
 רביעי עד באר הטב¹⁴⁸

חמשי עד שנאך ומשאתך¹⁴⁸
 ששי עד כרת אתם בחורב. וקורין למי שירצה
 החזן קורא התוכח' בקול נמוך, ומתחיל מוהיה
 אם לא תשמעו) וגו', ומגביה קולו בפסוק אחרון,

146. וכן בפפד"מ ולפי נוהג כצאן יוסף. ואצל רי"ל
 147. וכן אצל רי"ל קירכום.
 148. וכן בשאר קהילות אשכנז.

146. וכן בפפד"מ ולפי נוהג כצאן יוסף. ואצל רי"ל
 קירכום — כבסדורים.

אלה דברי הברית, עד סופו¹⁴⁹

שביעי עד סוף הסדרא

ומפטירין בישעי' בסי' ח', קומי אורי, עד בעתה.
אחישנה.

נצבים

אוצר החכמה

[בחול]

כהן עד כורת עמך היום
לוי עד פה עמנו היום
ישראל עד דברי התורה הזאת.

כהן עד עמך היום

לוי עד עמנו היום

שלישי עד התורה הזאת

רביעי עד למען חייך

חמישי עד ובכל נפשך

שישי עד ובלבבך לעשותו

שביעי עד סוף הסדרא

ומפטירין בישעי' בסי' ס"ב, שוש אשיש, עד כל
ימי עולם.

וילך

אוצר החכמה

[בחול]

כהן עד גודל לאלדינו
לוי עד עשך ויכננך
ישראל עד אל נכר¹⁵⁰.

כהן עד כאשר דבר יי

לוי עד ולא יעזובך

שלישי עד באזניהם¹⁵¹ (בקצר דף 204¹⁵² זקני
ישראל)

רביעי עד פתח האהל¹⁵³

חמישי עד לעד בבני ישראל

מתלונתו של ר"י האן ביוסף אומץ, סי' תקי"ז:
"פרשת וילך אין לסיים בה בשבת באזניהם, כי אין
עוד רק ב' פסוקים עד הפתוחה, אלא צריך לסיים ואל
כל זקני ישראל. אכן בב' וה' ובמנחה בשבת אין
נפקותא אם משייר ב' פסוקים בפרשה, מאחר שאין
קוראין עוד אחר השלישי, ולא שייכי גזירות
היוצאין". ובאמת נתקבלה דעתו של ר"י האן והנהיגו
בפפד"מ לסיים בשבת כבחומשים, עי' זכרון חנוך.
152. בזמן כתיבה כה"י הקצר כבר תוקן המנהג
בוורמיישא (כמו בפפד"מ, עי' הע' קודמת), וכן
משמע מלשון המקור חיים, סי' קל"ח סעי' א':
"מסיימים בב' וה' באזניהם לשלישי, ואפשר דאין
כאן גזירה דיוצאים הואיל דלא קרינן אדם אחריו".
נראה מדבריו שבשבת כבר לא נהגו לסיים פה.
153. על מנהג וורמיישא זה כתוב במקור חיים, שם:

149. וכן בפפד"מ (מלבד חציו השני של פסוק נ"ח,
שקורין בקור'), כמבואר בדברי קהלת, עמ' 122.
ועי' פרי חדש, או"ח, סי' תכ"ח ס"ק ז'. וראה לעיל
סי' צ"ז.

150. בטעות כתב כאן את הסדר של פ' האזינו. לפי
רי"ל קירכום כך הוא הסדר: כהן עד כאשר דבר ה',
לוי עד ולא יעזובך, ישראל עד כל ישראל באזניהם.
ובמג"א סי' קל"ח סוף ס"ק ב' כתוב על כך: "כפ'
וילך מסיימים באזניהם אע"פ שהוא ב' פסוקים סמוך
לפרשה, דהכל יודעים שאין קוראים אחר השלישי
כלום בחול, דלא כסדורים החדשים שהוסיפו ב'
פסוקים". וכ"כ ביוסף אומץ (עי' בהערה הבאה) וזו
גם דעת החות יאיר במקור חיים (עי' להלן הע' 152).
אך עי' דברי קהלת, עמ' 123.

151. כן היה גם המנהג הישן בפפד"מ, כפי שמשמע

שישי עד עד תמם

שביעי עד סוף הסדרא

ומפטירין בהושע סי' י"ד, שובה ישראל, עד מימי קדם, ואח"כ מתחילין תקעו בחודש שופר שבהפטרת האזינו, עד עמי לעולם¹⁵⁴. (צ"ד, ע"ב)

נצבים וילך כשהן מחוברי

כהן עד התורה הזאת, שלישי הנ"ל

לוי עד למען חייך, רביעי הנ"ל

שלישי עד ובלבבך לעשותו, שישי הנ"ל

רביעי עד לא תירא ולא תחת¹⁵⁵

חמשי עד שמה לרשתה

שישי עד עד תמם¹⁵⁶

שביעי עד סוף הסדרא

ומפטירין שוש אשיש הפטרת נצבי' הנ"ל, עד כל ימי עולם כדלעיל, ובשבת תשובה מפטירין שובה וגם תקעו, הפטר' וילך הנ"ל.

האזינו

כהן עד ויכוננך

לוי עד אל נכר

שלישי עד אל מחוללך

רביעי עד מאנוש זכרם¹⁵⁷

חמשי עד עתידות למו¹⁵⁷

שישי עד אדמתו עמו

[בחול]

כהן עד גודל לאלדינו

לוי עד עשך ויכוננך

ישראל עד אל נכר.

מתחילת פרשה.

156. לפי תקון סופרים הישן — כבחומשים.

157. כדעת רש"י והמנהג שהובא בתוס' ר"ה לא, א המפענחים את הזי"ו ל"ך: לולי, כי ידין. הט"ז באר"ח סי' תכ"ח ס"ק ד' כותב כי "כן נוהגין בכל הקהלות במדינות אלו. וחמהתי שלא כ' רמ"א כאן דבר זה שאין נוהגין בדברי הש"ע". אכן במג"א שם ס"ק ז' נאמר: "בקצת מקומות נוהגין כרש"י, לולי, כי ידין". ברוב קהילות אשכנז נהגו כרש"י רק לגבי תחילת ששי: כי ידין. הנימוק לכך מבואר בדברי קהלת. עמ' 209.

"תימה על מנהג פשוט שמסיים לרביעי בפ' וילך בעל פתח האהל, שהוא ב' פסוקים בפרשה, וטוב לחתום בסוף פרשה הקודמת שמה לרשתה". ואכן כשנצבים וילך מחוברות הפסיקו במקום שמציין ה"מקור חיים".

154. וכן בשאר קהילות אשכנז, אלא שבמגנצא ופיוודא אומרים את פסוקי "מי אל כמוך" עד "מימי קדם" אחר הפטרת תקעו, ובפפד"מ אין אומרים אותם כלל. רי"ל קירכוס ציין את מנהג ההפטרה כבפפד"מ.

155. גם הפסקה זו תמוהה, כי היא אחר שני פסוקים

שביעי עד סוף הסדרא
ומפטירין בשמואל ב' בסי' כ"ב, וידבר דוד, עד
עד עולם.

וזאת הברכה בשמחת תורה

[בחול]

כהן עד ועזר מצריו תהיה
לוי עד ובין כתפיו שכן
לוי עד ובין כתפיו שכן
ישראל עד והם אלפי מנשה.

כהן עד ועזר מצריו תהיה
לוי עד ובין כתפיו שכן
ישראל עד והם אלפי מנשה
רביעי עד ומשפטיו עם ישראל
חמשי עד ובגאותו שחקים
ששי עד הפסוק האחרון. והפסוק האחרון תחתן
תורה קוראו ואח"כ החזן ג"כ. חזק
שביעי קורא תחתן בראשית פסוק ראשון, ואח"כ
החזן עד ויכלו, ותחתן בראשית קורא ויכלו,
ואח"כ החזן ג"כ¹⁵⁸.
לרביעי¹⁵⁹ אין עושין מי שבירך (קצר: בסוף
הפרשה) וקורא כל הנערי, ומתחיל ולדן אמר עד
ובגאותו שחקים, ואח"כ מי שבירך עם כל
הנערים. ולמפטיר קורין ביום השמיני עצרת.
ומפטירין בשמחת תורה ביהושע בסי' א', ויהי
אחרי מות משה, עד חזק ואמן.
כל מנהג שמחת תורה תמצא לעיל בסי' קפ"ח¹⁶⁰.
(צ"ה, ע"א)

158. השוה לעיל סי' קפ"ט והגהה שם ד"ה וקורין לו. 160. עד סי' קצ"ג.

159. צ"ל: לחמשי. ע"י לעיל סי' קפ"ח.